

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Commentatio Academica De Recta Theologiae Parabolicae
& Allegoricae Conformatione**

**Pfaff, Christoph Matthaeus
Christlieb, Wilhelm Bernhard
Rühle, Christian Andreas**

Tubingae, 1729

§. 4.

[urn:nbn:de:bsz:31-41906](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41906)

- (e) Autores huc spectantes allegavit cel. Wolfius l. c. §. 6. p. 978. Paucis addimus, prius affirmasse & Kœnigsmannum in prodomo clavis Propheti-
cæ p. 55. 196. & in diss. de parabolis Christi propheticis p. 17. & ante ipsum
Hammondum ad Matth. XX. 1. atque Saubertum l. c. posterus Carpozivum
l. c. §. 3. & in præf. ad Lightfooti horas Talmudicas, itemque Rambachium
in instit. Hermenevt. p. 537. 538.
- (f) Egregie hoc observant Basnagius in histoire die Juifs L. 3. Ch. 6. §. 15. p.
179. & Lœflerius l. c. p. 9.

§. 4.

Jam verò & character Messiaë hic quidam fuit, per parabolas po-
pulum docere. Monet hoc Matthæus XIII. 35. dicitque, eapropter
hoc docendi genere usum fuisse Christum, ut impleretur id, quod
Propheta dixerit: *Aperiam parabolis os meum, investigabo abscondita
à fundatione mundi.* Propheta hic Asaphus (a) est & verba cubant
Ps. LXXVIII. 2. Sed ais, in psalmo hoc nullas inveniri parabolas
adeoque hanc Matthæi citationem vel huc haud quadrare, vel saltem
accommodatitiam esse, cujus generis allegationes & aliæ in Novo
Testamento dentur (b). Itaque vel ea, quæ in hoc Psalmo ex-
stant, typicè ad statum populi Israëlitiçi tempore Christi applicanda
sunt (c) vel Christus non solùm ejusmodi מְשָׁלִים & חֲדוּת qualia Ps.
LXXVIII. afferuntur, quæque ad curam Judæorum à Deo olim habi-
tam pertinent, sed & alia, quæ nomen hoc adhuc magis tuentur,
vi hujus oraculi suo tempore enarrare debuit (d). At, quid hoc
est, quòd Christus à Matthæo dicitur *sine parabolis nihil ad populum
dixisse* comm. 34. cum tamen simplici & clarâ oratione ad eundem
sapissimè fuerit usus? Nodum hunc tangit Surenhusius (e) aitque,
Christum, cum animadvertisset, Judæos ad simplicem illam doctrinæ
propositionem oculos claudere, parabolico deinceps dicendi genere
usum, ut elegantia & novitate dictionis percussu sermoni eò magis at-
tenderent. Quæ itaque Matthæus hinc profert, ad tempus illud, quo
tùm dicebat ad populum Salvator, restringenda sunt.

- (a) Vide 1. Chr. XVI. 37. XXVI. 1. 2. Chron. XXIX. 30. Calumniatus olim
fuit Porphyrius, Matthæum ex ignorantia scripsisse, *Μὴ ἔειπεν ἑνὶ ἑσῶς*,
quod deinceps nomen in Ἀσάφ eapropter mutatum fuerit à Christianis.
Utrumque scilicet nomen, notante & Hieronymo, olim in quibusdam co-
dici-

dicibus existit, errore librorum, qui scholium ad marginem scriptum in textum immiserant. Sed genuina lectio sine dubio illa est, quam hodie universalis codicum consensus comprobat. Velim hic conferri, quæ hanc in rem eruditè scripsit ad h. l. Olearius in observ. sacris in Evang. Matthæi p. 408. sqq. Absurdum est, quod ait Whistonus, Judæos effatum illud ex Prophetâ Jesajâ, qui hic citatus à Matthæo juxta antiquos codices fuerit, sustulisse in the essay towards restoring the true text of the Old Testament p. 104. 315. 316. Notamus hic ἐν παρῶν, Critobulum illum Hierapolitanum, cujus extant literæ ad Origenem Adamantium, h. e. Rich. Simonem, non ipsum hunc Simonem esse, sed vel Jo. Clericum vel alium, qui literas hæc suffixit libello, cui titulus: defense des sentimens de quelques Theologiens de Hollande sur l'histoire Critique du Vieux Testament contre la réponse du Prieur de Bolleville p. 421. sqq. Id quod notamus contra cæl. Wolfii curas in Matthæum ad h. l.

(b) Confer hic infra C. 2. §. 1.

(c) Confer cæl. Michaelis ad Pf. LXXVIII. 1. p. 584. & imprimis Deusingium in demonstr. alleg. hist. V. T. L. 2. §. 90. sqq. p. 79. sqq.

(d) Vide hic Jo. Marckii syll. ad sel. textus N. T. exerc. 4. §. 7. p. 120. & cæl. Wolfium ad h. l. Quod restat, difficultatem hanc haud tetigit Th. Crenius, ubi in præfatione fascis III. exercitationum philologico-historicarum effatum hoc datâ operâ explicavit.

(e) in βίβλῳ καὶ ἀλλογῆς P. 243.

§. 5.

Et sic jam ad istam quæstionem devolvimur, quâ disputatur, cur parabolicâ istâ docendi methodo usus fuerit Salvator? Mentem nostram jam alibi (a) hanc in rem expressimus, ubi ita scripsimus, factum hoc à Christo, ut non solum ad infirmitatem populi communi huic methodo assueti condescenderet (b) sed & *mysteria regni cælestis amœno quodam involucro sic tegeter, curiositatem & attentionem hominum sic duplicaret, elegantibus istis ἐμβλήματασιν doctrinam suam eò clariorem redderet, memoriaque auditorum, cui emblematica & parabolica faciliùs adherent, sic consuleret, imò & futura Ecclesia fata sub isto parabolarum schemate sic subinde depingeret.* Alii & hoc addunt, ut *œconomia obscuriori V. T.* ubi revelatio tam clara non erat, adhuc tantisper duranti Christus sese accommodaret (c), ut & modum docendi Prophetis familiarem servaret & homines crassos à rebus obviis & quas omnes caperent, ad res sublimes, nec intellectas duceret (d). Videri possent hæc non ad eò malè posita, nisi subinde in Evangeliiis diceretur (e), in parabolis ad populum locutum Christum, ut *videns ille*